

Roma

Ang Roma ay nagpapakilala sa ebanghelyo ni Pablo sa mga mananampalataya sa Roma, na hindi pa niya napupuntahan, habang naghahanda siya sa paglalakbay patungong Jerusalem at pagkatapos ay sa kanluran.

Rekonstruksiyong interpretatibo. Muling binuo ang silid at sandali; tinutukoy ng liham si Tercio bilang taong sumulat ng mensahe at nagdagdag ng sariling pagbati.

Petsa · Antas ng katiyakan: Hinuha
humigit-kumulang AD 56–57

Hindi sinasabi ng liham kung saang lungsod ito isinulat. Sa paghahambing ni Brown sa mga sistema ng kronolohiya, bahagyang mas maaga o mas huli ang kaparehong tagpuang Corinto; pumapasok ang kalapit na Cenchrea sa ebidensiya sa pamamagitan ni Febe, ngunit hindi ito hiwalay na tinutukoy bilang lugar ng pagkakasulat.

Bago at pagkatapos

- humigit-kumulang AD 55/56** Nagkagulo ang mga panday-pilak dahil kay Artemis; umalis si Pablo patungong Macedonia.
Efeso · May matibay na batayan
- humigit-kumulang AD 55/56** Bumukas ang isang pintuan sa Troas; nagpatuloy siya sa Macedonia; nagdala si Tito ng mabuting balita; isinulat niya ang 2 Corinto— ipinagtanggol ang kanyang ministeryo laban sa mga karibal na nangingialam, na tinawag niyang mga bulaang apostol at, nang may pag-uyam, mga super-apostol, at ipinagmamalaki ang kahinaan.
Troas → Macedonia · May matibay na batayan
- humigit-kumulang AD 55/56** Pinalakas niya ang mga mananampalataya sa Macedonia; inorganisa ang ambagan; umabot ang ministeryo hanggang Ilirico.
Macedonia → Ilirico · Hinuha
- humigit-kumulang AD 56/57** Tatlong buwan sa Grecia; isinulat ang Roma; binago ng isang sabwatan ang ruta pauwi.
Corinto → Cenchrea · May matibay na batayan
- humigit-kumulang AD 57** Naglayag mula Filipos; sa Troas, nahulog si Eutico at muling nabuhay.
Filipos → Troas · May matibay na batayan
- humigit-kumulang AD 57** Naglakbay sa baybayin at nilampasan ang Efeso upang makarating agad sa Jerusalem sa Pentecostes.
Asos → Mitilene → Quio → Samos → Mileto · May matibay na batayan

Bago at pagkatapos

Rekonstruksiyong interpretatibo. Muling binuo ang silid at sandali; tinutukoy ng liham si Tercio bilang taong sumulat ng mensahe at nagdagdag ng sariling pagbati.

1 Efeso
humigit-kumulang AD 55/56 · May matibay na batayan	2 Troas → Macedonia
humigit-kumulang AD 55/56 · May matibay na batayan
3 Macedonia → Ilirico
humigit-kumulang AD 55/56 · Hinuha
Rekonstruksiyong interpretatibo	4 Corinto → Cenchrea
humigit-kumulang AD 56/57 · May matibay na batayan
5 Filipos → Troas
humigit-kumulang AD 57 · May matibay na batayan	6 Asos → Mitilene → Quio → Samos → Mileto
humigit-kumulang AD 57 · May matibay na batayan

Ano ang itinatag ng teksto

May matibay na batayan

Ang Roma ay nagpapakilala sa ebanghelyo ni Pablo sa mga mananampalataya sa Roma, na hindi pa niya napupuntahan, habang naghahanda siya sa paglalakbay patungong Jerusalem at pagkatapos ay sa kanluran.

Ang mga tumanggap ay isang halo-halong ugnayan ng mga mananampalatayang Judio at Hentil sa Roma, na tinutugunan ng liham sa pamamagitan ng maraming pinangalanang ugnayan at mga koneksiyon ng mga iglesyang nagtitipon sa bahay.

Sampung-minutong plano sa pagtuturo

- Ang Roma ay nagpapakilala sa ebanghelyo ni Pablo sa mga mananampalataya sa Roma, na hindi pa niya napupuntahan, habang naghahanda siya sa paglalakbay patungong Jerusalem at pagkatapos ay sa kanluran.
- Ang Roma ay kasunod ng mga yugto sa Macedonia at Corinto ng ambagan, at nauuna sa pag-alis ni Pablo patungong Jerusalem at sa sumunod na pagkakapiit sa Roma na isinasalaysay ng Mga Gawa.
- Sa kronolohiya ng Pauline Letters, ang Corinto noong bandang AD 56–57 ang pangunahing rekonstruksiyon, malapit sa pagtatapos ng gawain ni Pablo sa mga pamayanang nakapaligid sa Dagat Aegean.
- Inilalagay ng ilang rekonstruksiyon ang Roma na bahagyang mas maaga o mas huli sa pananatili ni Pablo sa Corinto, habang nananatili itong bago ang pagpunta sa Jerusalem.

Mga pangunahing teksto

Mula Roma hanggang Filemon, Magandang Balita Biblia (MBBTAG, 2012). Scripture texts are from the Magandang Balita Biblia © 2012 Philippine Bible Society, used with permission. Para lamang sa mambabasa ang mga sipi; hindi saklaw ng CC BY 4.0 ng proyekto ang teksto ng edisyong ito.

Mga Gawa 7–28, Magandang Balita Biblia (MBBTAG, 2012). Scripture texts are from the Magandang Balita Biblia © 2012 Philippine Bible Society, used with permission. Para lamang sa mambabasa ang mga sipi; hindi saklaw ng CC BY 4.0 ng proyekto ang teksto ng edisyong ito.

Mga sanggunian

Raymond E. Brown, An Introduction to the New Testament (Doubleday, 1997). — Kabanata 24, “Roma”, “Pangkalahatang pagsusuri sa mensahe”
Sinusuri ng bahaging ito ang mga kaugnay na pananaw ng mga iskolar.

Jerome Murphy-O'Connor, Paul: A Critical Life (Oxford University Press, 1996). — Kabanata 1, “Balangkas ng kronolohiya,” “Ebidensiya mula sa mga liham ni Pablo” at “Ebidensiya mula sa Mga Gawa”
Inilalahad ng bahaging ito ang mga iskolar na usaping tumutulong sa maingat na pagsusuri sa konklusiyong ipinapakita rito.

Mga sanggunian sa Kasulatan lamang ang kasama; hindi kasama ang protektadong teksto ng Kasulatan.

Lugar · Antas ng katiyakan: Hinuha
Corinto

Hindi sinasabi ng liham kung saang lungsod ito isinulat. Sa paghahambing ni Brown sa mga sistema ng kronolohiya, bahagyang mas maaga o mas huli ang kaparehong tagpuang Corinto; pumapasok ang kalapit na Cenchrea sa ebidensiya sa pamamagitan ni Febe, ngunit hindi ito hiwalay na tinutukoy bilang lugar ng pagkakasulat.

